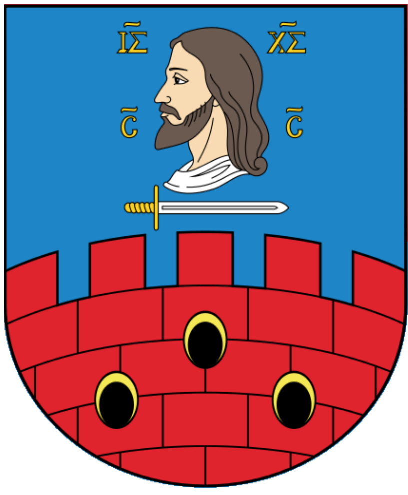

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець
у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №9 (134)
ЛІПЕНЬ 2021 ГОДА

ПЕРАСЬЛЕД

"ЗАЧЫСТКА" АКТЫВІСТАЎ

У Віцебскім рэгіёне, як і па ўсёй краіне, 14 ліпеня прайшоў масавы пераслед людзей за іх актыўную грамадзянскую пазіцыю. З раніцы сілавікі прыйшлі да актывістаў недзяржаўных арганізацый, партый і рухаў ва ўсёй Віцебскай вобласці.

Затрыманні ў Полацку

У Мікалая Шараха, кіраўніка суполкі Свабоднага прафсаюзу з Полацку і сябры Полацкага праваабарончага таварыства, адбыўсяператрус. Яго праводзіл супрацоўнікі Полацкага РАУС у межах распачатай 29 сакавіка 2021 году крымінальнай справы паводле арт. 341 КК ("Апаганьванне збудаванняў і псаванне маёмасці»).

Пасляператрусу трое супрацоўнікаў паехалі з Міколам у офіс Цэнтру інфармацыйна-прававой падтрымкі сацыяльна не абароненых груп насельніцтва "Адвакацыя", каб зрабіцьператрус і там. Пасля гэтага Мікола Шарах быў затрыманы на 72 гадзіны.17 ліпеня яго адпусцілі на волю. Працэсуальны статус Шараха невядомы.

У гэты жа дзень у Полацку была затрыманая мясцовая паэтку Лера Сом. У яе правяліператрус, забралі тэхніку, жанчыну павезлі на допыт у следчы камітэт па Віцебскай вобласці. З нагоды якой справы праводзіліся следчыя мерапрыемствы - невядома. Потым Леру Сом адпусцілі.

У Воршы затрымлівалі Казмерчака і Леўчанкава

У Воршы сілавікі затрымалі і адвязлі на допыт рэдактара мясцовага парталу orsha.eu і праваабаронцу Ігара Казмерчака. Ад пачатку ліпеня гэта было другое ягонае затрыманне. Казмерчака затрымлівалі 8 ліпеня.Тады ў ягоным доме прайшоў ператрус. Праз трое сутак журналіста выпусцілі з СІЗА. Як і тады, пасля допыту Ігара выпусцілі на волю.

У гэты ж дзень два ператрусы прайшлі ў былога сябра ПЦ "Вясна" з Барані Аршанскага раёну Васіля Леўчанкава.

Пасля першага ператрусу яго адвезлі ў Віцебск у СК на допыт, а па вяртанні ў Воршу адбыўся другі ператрус. Ён зараз на волі.

Віцебск

У Віцебску затрымлівалі сястру палітвязня Малахоўскага

13 ліпеня а 6-й раніцы была затрыманая сястра жонкі палітвязня Уладзіміра Малахоўскага Ларыса Сняткова. Вынікам ператрусаў стала канфіскацыя ноўтбуку. Пакуль невядома, у якім працэсуальным статусе знаходзіцца Ларыса. Ці яна на волі - немаведама.

Міхась Пісараў

Чытайце сайт Віцебскага раёна: http://vicebskreg.by

РЭПРЭСІІ

"МОВА НАНОВА" ЗЛІКВІДАВАНА

Права за захаванне і развіццё культурнай спадчыны і нацыянальнай ідэнтычнасці з'яўляецца значным для людзей і павінна ўсяляк падтрымлівацца дзяржавай. У нашай краіне гэта права абмяжоўваецца ўладамі, ствараецца імі перашкоды і іншы раз і наўпрост забараняецца яго рэалізацыя.

Самым апошнім прыкладам падобнай контрпрадуктыўнай дзейнасці дзяржавы стала закрыццё сацыяльна-культурнай установы "Мова Нанова", якая сваёй дзейнасцю прапагандавала беларускую мову як сродак зносін беларусаў, усяляк развівала беларускую культуры і натхняла беларусаў на самаідэнтэфікацыю сярод славянскіх народаў.

Ніжэй прапануецца рэакцыю адной з вядучых курсаў "Мова Нанова Віцебска" Тацціяны Дубоўскай, з якім яна выступіла ў сацыяльнай сетцы Фэйсбук са зваротам у сувязі з ліквідацыяй установы "Мова Нанова".

"Сябры!

Хутчэй за ўсё вы сочыце за навінамі і ўжо ведаеце, што сацыяльна-культурную ўстанову "Мова Нанова" ліквідавалі.

Мы, вядоўцы курсаў "Мова Нанова Віцебск", удзячныя ўсім, хто быў з намі 7 год. Мы ўдзячныя гасцям, якія знаходзілі час, каб завітаць да нас.

Вялікая просьба да вас, шаноўныя слухачы: не губляйцеся! Мы заўсёды побач і гатовыя прыйсці вам на дапамогу ў моўных пытаннях!

Мова Нанова - гэта тысячы людзей, якія за 7 гадоў прайшлі праз курсы. І атрыманыя веды ды любоў да беларушчыны немагчыма ліквідаваць.

Што рабіць далей? Размаўляць па-беларуску, любіць Беларусь, вывучаць нашую вялікую мову, гісторыю і культуру. Пасля кожнай ночы наступае дзень, і пасля гэтай цёмнай ночы дзень наступіць абавязкова таксама.

Усім шчасця, здароўя і кахання! Пахне чабор!"

Віталь Кажух

ПАЛІТВЯЗНІ

ЯК ТАМ У КАЛОНІІ «ВІЦЬБА-3»?

Былы зняволены Максім, які адбываў пакаранне за махлярства ў папраўчай калоніі № 3 «Віцьба» і вызваліўся ў ліпені, распавёў праваабаронцам «Вясны» пра ўмовы ўтрымання палітвязняў, пра іх побыт і працу, а таксама пра стаўленне да іх з боку іншых зняволеных і адміністрацыі.

Папраўчую калонію №3 "Віцьба" называюць яшчэ "Тройкай". Максім распавёў, што "Тройка" — гэта спецыфічная зона, у ёй адбывае пакаранне "спецкантынгент" - былыя супрацоўнікі міліцыі, суддзі, чыноўнікі і карупцыянеры рознага кшталту, у тым ліку замежнікі (рускія, украінцы, туркі, казахі, малдаване, індусы, кітайцы і г.д.). Але пасля жнівеньскіх падзеяў, калі па ўсёй Беларусі сілавікі разганялі мірныя акцыі пратэсту, у "тройцы" апунуліся і палітвязні. Як адзначыў Максім, першыя «палітычныя» там з'явіліся вясной.

Ён распавёў, што змянілася ў ПК №3 пасля з'яўлення палітвязняў.

«Пасля выбараў і ўсіх падзеяў у калоніі забаранілі падпісваць зняволенных на выданні па каталогу «Белпошты». Цяпер падпіску можна аформіць толькі з асабістага рахунку праз напісанне заявы. Гэтую заяву разглядае наместнік начальніка калоніі, а потым цэнзуруе на ўласны погляд (гэтая працэдура не прапісаная ў крымінальна-выканаўчым кодэксе).

Апроч таго, у калоніі адключылі канал «Еўраньюс», які паказвалі у спадарожнікавым вяшчанні (у калоніі дзве спадарожнікавыя талеркі - «НТВ ПЛЮС» і «Трыкалор ТБ», аплачваюцца за кошт зняволеных)».

Палітвязняў пазбаўляюць працяг-лых спатканняў, званкоў і прымаюць лісты толькі ад сваякоў.

«Палітыка адміністрацыі ўстановы простая — зрабіць акцэнт на іншых асуджаных і паказаць, якімі быць не трэба і як не трэба жыць і "рухацца" ў калоніі. Супрацоўнікі калоніі не даюць палітычным асуджаным званкі (астатнім дазволена тры разы на месяц), бо яны даюцца для палітычных толькі супрацоўнікамі аператыўнага аддзелу калоніі, астатнія асуджаныя тэлефануюць пад наглядам простых афіцэраў згодна з графікам званкоў, зацверджаным начальнікам калоніі. Па шматлікіх скаргах ад палітычных асуджаных у месяц яны могуць патэлефанаваць не больш за адзін раз, але кожны раз яны чуюць адгаворкі: няма дзяжурнага аператыўніка, няма тэхнічнай магчымасці і т. п.", - расказаў былы зняволены.

Негалоснае правіла для супрацоўнікаў — пазбавіць палітычных асуджаных працяглага спаткання для таго, каб тыя не змаглі сваякам распавесці пра сітуацыю з "палітычнымі" ў калоніі. Так здарылася з палітвязнем Аляксандрам Бабічам. Па пастанове начальніка калоніі, за парушэнне Бабіч пазбаўлены доўгатэрміновага спаткання са сваякамі. Пры гэтым парушэнні, за якія могуць караць пазбаўленнем званкоў і спатканняў, могуць быць рознымі: не пагаліўся, не выйшаў на працу, адмовіўся ад прыбірання памяшкання, не павітаўся з супрацоўнікамі калоніі, трымаў рукі ў кішэнях, не зашпіліў верхні гузік і г.д.

У калоніі працуе два цэнзары карэспандэнцыі. Ад начальніка калоніі пайшло негалоснае распараджэнне: лісты «палітычныя» могуць атрымліваць толькі ад блізкіх сваякоў, якія запісаныя ў картку для пасылак, перадач і працяглых, кароткіх спатканняў (кожнага сваяка трэба пацвярджаць дакументальна, дазволеныя толькі ад маці, бацька, родных брата і сястры, мужа ці жонкі). Ад іншых людзей лісты вяртаюцца адпраўніку, а асуджаным нават не паведамляецца пра паступленне ў іх адрас такіх лістоў. З-за вялікага аб'ёму карэспандэнцыі выдача лістоў асуджаным ўсёй калоніі адбываецца на працягу дзесяці дзён з моманту паступлення ліста і цэнзуры».

**Падобныя паведамленні права-абаронцы атрымліваюць і з папраўчай калоніі №15, у якой таксама да палітычных зняволенных даходзяць лісты толькі ад сваякоў.*

Камунікацыю з "палітычнымі" супрацоўнікі калоніі не ўхваляюць.

Максім кажа, што акрамя маральнага ціску, з палітвязнямі ўсё добра. У "Тройцы", па словах мужчыны, у адрозненне ад наваполацкай ПК №1, ён нават ніколі не бачыў за два гады, каб кагосьці збівалі ці катавалі, нават ніколі не было размоваў пра гэта. Палітвязні, якія стаяць на прафуліках за экстрэмізм (носяць бірку жоўтага колеру), працэдуру паверкі праходзяць, акрамя двух "стандартных" разоў на дзень, — яшчэ тры дадатковых. Зняволеныя, якіх асудзілі не па палітычных артыкулах, пазбягаюць адносін з «палітычнымі», бо ў калоніі адзін на аднаго «даносіць», а адносіны з «пратэстоўцамі» супрацоўнікі калоніі не ўхваляюць.

Зняволеным плацяць па 10 рублёў у месяц, а пераводы дазволены толькі ад сваякоў.

«Ранейасуджаным, адякіх праз пазоў патрабуюць сплаціць кампенсацыю, можна было атрымліваць дзве базавыя за месяц, без пазову ў калоніі агульнага рэжыму — шэсць базавых, а на ўзмоцненым рэжыме — пяць. Цяпер можна атрымліваць грашовыя пераводы паводле паправак выключна ад сваякоў. Гэта згодна з нядаўнімі папраўкамі ў Крымінальна-выканаўчым Кодэксе.

У калоніі на прамысловай зоне зняволеныя атрымліваюць за адзін паддон — 4 капейкі (гэта ўжо з

(працяг на стар. 2)

ПАЛІТВЯЗНІ

(пачатак на стр. 1)

вылікам камуналкі і іншага, "чыстымі" на баланс), адзін выраб для ўборкі падлогі (махровая ануча для швабры) — 1 капейка за штуку. Гэта для ўсіх. На пякарні атрымліваюць 10-12 рублёў у месяц, у сталовай — каля 15 рублёў, але гэта ўсё гаспадарчы атрад».

У калоніі Максім пазнаёміўся з чатырма палітычнымі зняволенымі.

Аляксандр Бабіч, асуджаны да трох з паловай гадоў зняволення, знаходзіцца ў дзявятым атрадзе і працаўладкаваны ў швейным цэху на поўны працоўны тыдзень. Ілля Туркоў, асуджаны да чатырох гадоў калоніі, знаходзіцца ў трэцім атрадзе. Анатоль Хіневіч, асуджаны да двух з паловай гадоў, знаходзіцца ў пятым-шостым атрадзе, працаўладкаваны ў швейным цэху на поўны працоўны тыдзень.

Віталь Пракапчук, асуджаны да чатырох гадоў калоніі ўзмоцненага рэжыму, знаходзіцца ў другім атрадзе, працаўладкаваны ў цэху разборкі металу. Віталь быў накіраваны ў ПК №3 у траўні. Сына Віталя Ягора Пракапчука таксама пазбавілі волі на 4 гады ўзмоцненага рэжыма і накіравалі ў калонію №22 ("Воўчыя норы"). Падчас 14-дзённага каранціну, куды Віталя змясцілі пасля этапу ў калонію, яму дазволілі патэлефанаваць жонцы і супакоіць яе, негледзячы на тое, што званкі ў гэты час забароненыя. Па словах Максіма, Віталь адчувае сябе добра, а да ліпеня яго нават не каралі за парушэнні (Максім бачыўся з ім літаральна два тыдні таму). Але Пракапчук ужо два месяцы знаходзяцца без працы. Цэх па разборкі металу, які пастаўляў метал у адну з краін Еўрасаюза, часова зачынены з-за санкцый супраць уладаў Беларусі.

Міхась Пісараў
"Віцебская вясна"

ТРАГЕДЫЯ

УТОНУВШИЕ: РУБОВСКИЙ КАРЬЕР И ДВИНА

Две смерти от утопления произошли за сутки в Витебске.

Вечером 16 июля в окрестностях гп Руба под Витебском 25-летний утонул в бывшем доломитовом карьере.

В 17:26 16 июля спасатели получили сообщение о человеке, утонувшем в карьере, где добывали доломит, у бывшего городского поселка Руба (сейчас Железнодорожный район Витебска).

К месту происшествия приехали водолазы, которые нашли и достали из воды тело погибшего молодого человека, сообщается пресс-службой МЧС.

Ранним утром 17 июля в Витебске утонул 31-летний парень, трагедия произошла в окрестностях парка имени Советской Армии (Мазурино).

В 5:34 17 июля спасателям сообщили, что возле парка Мазурино в Двине утонул молодой человек. Прибывшие на место происшествия водолазы обнаружили и достали из реки тело утонувшего парня, сообщается пресс-службой МЧС.

Напомним, что недавно Витебский горисполком распространил список мест, где в городе запрещено купаться. Парк Мазурино, где находится одно из восьми официально установленных мест для массового отдыха у воды, в этот перечень не входит.

Жара и алкоголь добавляют риски для купающихся, восемь мест для массового отдыха у воды это ничтожно мало для такого города как Витебск.

А.Смоленский

АДУКАЦЫЯ

ЭКАЛАГІЧНАЯ ВЕЧАРЫНКА З ГІСТАРЫЧНЫМ АКЦЭНТАМ

У вёсцы Вялікія Лётцы Віцебскага раёна знаходзіцца былая сядзіба вучонага, сістэматыка-фларыста, геабатаніка, дэндролага Уладзіміра Адамава. Ён заснаваў батанічны сад у маёнтку Лётцы (частка раслін стала асновай батанічнага саду ў Віцебску) і батанічны сад Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Паступова сядзіба прыйшла ў заняпад, а памяць пра батаніка захоўваецца намаганнямі краязнаўцаў і актывістаў.

У цяперашні час у Беларусі знаходзіцца вялікая колькасць помнікаў архітэктуры, якія не пашкадавалі час і гістарычныя перыпетыі. З-за адсутнасці належнага догляду некалі велічныя будынкі руйнуюцца, сціраецца памяць пра іх былых уладальнікаў. Што мы, настаўнікі, можам зрабіць з гэтай праблемай? Я думаю, вы чулі, што за адну базавую на аўкцыёне можна набыць будынак з гісторыяй для далейшага развіцця культурнага або фінансавага праекта. Калі вы пакуль не адважыліся набыць за невялікую суму грошай шмат клопатаў, можна прыцягнуць да гэтага месца ўвагу іншых людзей тымі інструментамі, якія вы ведаеце лепш за ўсё, — разнастайнымі педагагічнымі прыёмамі. Падключыце да гэтай справы сваіх калег, навучэнцаў, бацькоў — і старая закінутая сядзіба або палац, або парк стануць адукацыйнай пляцоўкай для фарміравання сацыяльнай адказнасці ўсіх удзельнікаў адукацыйнага працэсу.

Я, настаўнік гісторыі і грамадазнаўства гімназіі № 1 Віцебска імя Ж.І.Алфёрава, з'яўляюся кіраўніком сацыяльнага праекта па захаванні месца памяці "Сядзіба Адамава". Мэта праекта — пераўтварыць тэрыторыю сядзібы ў адукацыйны цэнтр. Наша каманда складаецца з настаўнікаў, навучэнцаў гімназіі і іх бацькоў. Мы ўжо правялі мерапрыемствы для дзяцей і дарослых, накіраваныя на захаванне памяці пра вучонага і яго спадчыну. Адно з нашых мерапрыемстваў у рамках дзейнасці цэнтра — Botanic party, прысвечанае дню нараджэння вучонага. Яно можа быць рэалізавана ў любым месцы, бо прадугледжвае не толькі работу з гісторыяй месца, але і мерапрыемствы адукацыйнай, забаўляльнай, сацыяльна значнай накіраванасці з перавагай экалагічнага актывізму.

Дзень нараджэння вучонага прыехалі адсвяткаваць 56 чалавек, у асноўным дзесяцікласнікі гімназіі, якія займаліся ў профільным лагеры "Эрудыт". Перад мерапрыемствам навучэнцы правялі акцыю "Прыбяры сядзібу" і падрыхтавалі яе да сустрэчы гасцей. Праграма свята пачалася з экскурсіі "У пошуках батанічнага саду", якую правялі я і настаўніца біялогіі Людміла Яўгенаўна Свецік. Папярэдне мы падзялілі ўдзельнікаў на дзве групы — гістарычную і батанічную. Задача Людмілы Яўгенаўны ўскладнялася тым, што яна ніколі не была ў Вялікіх Лётцах, і экскурсія сапраўды ператварылася ў сумесны займальны пошук дрэў і раслін, якія маглі застацца ад былога саду, а таксама ў вывучэнне сістэмы арганізацыі іх харчавання, якая была прыдумана Адамавым.

Далей дзеці працавалі ў чатырох камандах. Кожная павінна была прайсці квест "Пазнай зёлку", падрыхтаваны настаўнікам англійскай мовы і батанікам-аматарам Кацярынай Мікалаеўнай Лісецкай. Прадстаўнікі ад кожнай каманды накіроўваліся на прыбіранне скошанай травы на прылеглай тэрыторыі, выраб паштовак у тэхніцы квілінг "Паштоўка для батаніка" ў загадзя падрыхтаванай творчай майстэрні, якой кіравалі юныя мастачкі Кацярына Красільнікава і Міхаліна Куляшова. Таксама прадстаўнікі каманд працавалі на пасадцы новых раслін каля сядзібы. Майстар-клас па пасадцы асцільбы правяла настаўніца рускай мовы кветкавод-аматар Святлана Аляксееўна Флеганава. Кожная каманда сабрала і абараніла "Букет здароўя", які ацэньвалі навучэнцы класа хіміка-біялагічнага профілю Паліна Шляхтунова і Ангеліна Грыц, а таксама намалявалі і прадставілі праект "Сядзіба Адамава праз 10 гадоў". Дар'я Палубінская і Ксенія Гаралевіч забаўлялі гасцей "Кветкавай варажбой".

Пасля актыўна праведзенага часу ўдзельнікаў чакалі чаяванне "Адамаўская гарбатка" ля самавара XIX стагоддзя і канцэрт "З днём нараджэння, пан Адамаў", праведзены гімназістамі. Усяго 6 гадзін, але гэта быў час, праведзены з карысцю! Экалагічная вечарына з гістарычным акцэнтам скончылася ўзнагароджваннем пераможцаў, удзельнікаў, валанцёраў. Новыя веды, вопыт удзелу ў сацыяльным праекце і работы ў камандзе, выдатны настрой — вось вынік мерапрыемства, арганізаванага настаўнікамі сумесна з вучнямі. Праект, які пачыналі некалькі аднадумцаў, сёння аб'ядноўвае вялікую каманду папулярызатараў спадчыны батаніка Адамава.

Я прадставіла вам мадэль мерапрыемства аднаго дня, якую вы можаце лёгка мяняць, улічваючы абставіны, час, узрост дзяцей. Калі вы яшчэ сумняваецеся, ці варта арганізаваць або прыняць удзел у сацыяльным праекце, то адназначна згаджайцеся. Ад ідэі да рэалізацыі ў нас прайшло тры тыдні. І ў вас атрымаецца!

Ганна ЖУКАВА
prastora.ng-press.by

ПАЖАР

СГОРЕЛО 210 ТОНН СЕНА

Ночью 15 июля в Витебском районе произошел пожар в сенохранилище Витебской бройлерной птицефабрики.

В 3:10 в МЧС поступило сообщение о пожаре в здании в деревне Глазомичи, где хранилось спрессованное в рулоны сено птицефабрики.

В результате пожара на складе было уничтожено 210 тонн сена, а также закопчены стены и потолок. Люди на пожаре не пострадали, сообщается пресс-службой МЧС.

Причина пожара устанавливается.

ДАПАМОГА

АВТО В ПОДАРОК

Открытое акционерное общество «БелВитунифарм», занимающееся выпуском ветеринарных препаратов, оказало спонсорскую помощь медикам і подарило автомобиль Должанской амбулатории.

«Наше предприятие государственное и считает необходимым делать добрые дела, в том числе укреплять материально-техническую базу системы здравоохранения, которая сегодня испытывает самый серьезный удар. Передавая амбулатории этот автомобиль, мы также вносим вклад в здоровье наших работников», – подчеркнул генеральный директор ОАО «БелВитунифарм» Сергей Большаков.

Автомобиль останется в Должанской амбулатории Витебского района и будет содействовать оказанию медицинской помощи на территории поселка и прилегающих к нему деревень, рассказал заместитель начальника главного управления по здравоохранению Витебского областого исполнительного комитета Николай Каспирович.

www.pridvinje.by

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Ўзгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЛАПАЦЬ ЯК ПРЫКЛАД ТРАДЫЦЫЙНАЙ КАШТОЎНАСЦІ

У змаганні Дабра са Злом перамога застанецца за Дабром. Чакаць засталося нядоўга, патрывайце.

У нашых паўднёвых суседзяў растае суверэнітэт — і ад гэтага пакутуюць людзі. Гэту думку я не высмактаў з пальца. Не мой узровень.

Чаму, аднак, у нашых паўднёвых суседзяў растае суверэнітэт? Адказ на гэта экзістэнцыйнае — гэта значыць, вельмі важнае для існавання чалавецтва — пытанне, я ў два клікі знайшоў у сваёй кампутарнай бібліятэцы: «...усходнеславянскім народам застаюцца два шляхі: ці яны кансалідуюцца, аб'ядноўваюцца і ствараюць свой уласны цэнтр развіцця і сілы, ці яны ператвараюцца ў „этнаграфічны матэрыял", глебу і ўгнаенне для развіцця іншых цывілізацыйных цэнтраў».

Няма нічога дзіўнага ў тым, што такое глыбокае адкрыццё я здабыў з артыкула, надрукаванага ў часопісе «Беларуская думка». Дзе яшчэ друкавацца доктару філасофскіх навук, прафесару, аўтару больш за 270 навуковых прац, у тым ліку цэлага шэрагу манаграфій, падручнікаў і навучальных дапаможнікаў Чэславу Кірвелю?

У прыведзенай цытаце рэкамендую звярнуць увагу на злучнік «ці». Без яго не абыходзіцца ні адно публічнае выказванне сучасных маніхеяў. Тут напрошваецца тлумачэнне, і нягледзячы на тое, што ў «Азбуках паліталогіі» сутнасць маніхейства раскрывалася неаднаразова, буду вымушаны звярнуцца да самацытавання: «маніхейства — вучэнне, заснаванае ў III стагоддзі рэлігійным філосафам Мані. Схільныя да маніхейства грамадзяне разглядаюць свет як арэну, на якой у апошняй бітве сышліся Дабро і Зло, Святло і Цемра».

Тыповы маніхей адрознівае толькі два колеры: чорны і белы. Ніякіх паўтонаў для яго не існуе. Адсюль дзяленне супляменнікаў на «сваіх» і ворагаў. Ёсць логіка культуры, у якой маніхейства — адна з базавых характарыстык. Той, хто заклікае да вяртання да традыцыйных каштоўнасцяў, павінен памятаць пра гэта.

Праблема «лішніх»

Спецыялістаў па традыцыйных каштоўнасцях у нас лічыць — не пералічыць. Аднак гэта не перашкаджае і заезджым гастралёрам паспяхова ўплятаць сваё лыка ў рагожу айчыннай прапаганды. Свежы прыклад — сакратар Савета бяспекі Расіі Мікалай Патрушаў, які наведаў Беларусь з афіцыйным візітам у канцы чэрвеня. Яму і словы: «Мы — прыхільнікі традыцыйных каштоўнасцяў, і іх трэба адстойваць. Таму кансультацыі вельмі карысныя, прайшлі выключна плённа. Нашы апараты (Савета бяспекі РБ і РФ. — С. Н.) працягнуць супрацоўніцтва».

Апараты Саветаў бяспекі — як кладоўкі для захоўвання традыцыйных каштоўнасцяў! Калі так пойдзе і далей, то дажывем да артыкула ў Канстытуцыі, якая абавязвае грамадзян сёрбаць капусту выключна лапцем. А што, чым лапаць — не традыцыйная каштоўнасць?

На двары XXI стагоддзе, на двары пяты тэхналагічны ўклад. Што там яшчэ на двары? На беларускім... — поўна носьбітаў традыцыйных каштоўнасцяў, а на расійскім — у працэнтных суадносінах іх яшчэ больш.

У Еўропе пераход ад традыцыйных каштоўнасцяў да каштоўнасцяў мадэрну пачаўся ў XVIII стагоддзі ў выніку прамысловай рэвалюцыі. Адзін з вынікаў гэтага пераходу — павелічэнне сярэдняй працягласці жыцця з 30 да 80 гадоў. Каму такое бязладдзе можа спадабацца, калі ўлічыць, што на змену феадалізму (аграрнаму грамадству) прыйшоў капіталізм (індустрыяльнае грамадства) з яго нястрымнай прагай нажывы і палавой распуснасцю?

У Расіі гэты пераход пачаўся яшчэ пры цары-бацюхну і завяршыўся пры дарагім Леанідзе Ільічы (у БССР гарадское насельніцтва перавысіла сельскае ў 1975 годзе), але ён не суправаджаўся адэкватнымі зменамі ў грамадстве. Чалавек савецкі, нягледзячы на свой высокі ўзровень адукацыі, ад традыцыйных каштоўнасцяў так да канца і не пазбавіўся, чым, зрэшты, і ганарыўся.

Балючая праблема любога сістэмнага пераходу — гэта праблема «лішніх». Прыгадаем словы Астапа Бэндэра з «Дванаццаці крэслаў»: «Кіса, мы чужыя на гэтым свяце жыцця!»

Цытату з несмяротнага рамана растлумачу цытатай, запазычанай у расійскага блогера Анатоля Несміяна: «Справа ў тым, што ўзнікае не проста новы ўклад, а наогул новае асяроддзе. Упаў метэарыт — змяніўся клімат — дамінуючыя віды выміраюць проста таму, што яны адаптаваныя і паспяховыя толькі ў тым клімаце, які быў да падзення метэарыта...

У сацыяльных катастроф — тыя ж заканамернасці. Пасля пераходу — што „уверх" (у выпадку поспеху), што „ўніз" (у выпадку няўдачы) вялікая частка цяперашняга соцыуму выганяная на паразу. Не толькі ў фізічным сэнсе, але і ў ментальным. Усе тыя нормы, якія дзейнічалі ў ім, у новай рэальнасці аказваюцца непатрэбнымі. А магчыма, нават шкоднымі. Таму яны застануцца ў выглядзе паданняў, легенд, міфаў, але іх не возьмуць з сабой у новую нармальнасць»...

Яшчэ гадоў 5–10 утрымаюцца

Добрымі намерамі выбрукавана дарога ў пекла. Хто сёння памятае пра намер вырабляць беларускія мабільныя тэлефоны? А як наконт вытворчасці верталётаў? Дзе працякае тая Лета, у якую ўсё гэта адышло?

Не памятаю, у якім з даўніх гадоў у Міністэрстве гандлю СССР паўстала ідэя арганізаваць вытворчасць кухоннай мэблі. Па ўзоры далёка ехаць не даводзілася. У ГДР масавы выраб такой мэблі быў наладжаны. «Ідэя не проста ўзнікла, — піша эканаміст Алег Грыгор'еў у кнізе „Эпоха росту", — але і знайшліся энтузіясты, якія здолелі ўгаварыць начальства, і праекту быў дадзены ход. Дык вось, першы савецкі кухонны гарнітур з'явіўся... праз 10 гадоў».

Затрымка адбылася не з-за бюракратаў. «Давялося стварыць дзве новыя падгаліны, — г.зн. вылучыць інвестыцыі, пабудаваць заводы, вырабіць, закупіць і наладзіць абсталяванне...» І яшчэ шмат чаго давялося рабіць упершыню...

Ёсць такое паняцце — прадметна-тэхналагічнае мноства (ПТМ). Не палохайцеся, а ўявіце, што групу распрацоўшчыкаў айфонаў з дапамогай машыны часу перанеслі ў Афіны часоў Перыкла (495–429 г.да н. э.). І што нашы разумнікі здолелі б там стварыць?

У кожнай эпохі — сваё ПТМ, і тое, без чаго немагчыма было пабудаваць Акропаль, бескарысна для вытворчасці электронных вытворчасцяў.

Колькі ні мадэрнізуй такарныя станкі, вывезеныя з Германіі ў 1945 годзе, у вытворчасці інтэгральных схем карысці ад іх няшмат. Але абсталяванне для электроннай прамысловасці ўсходнеславянскія народы не вырабляюць, а «поўныя мярзотнікі» на Захадзе самі яго не прададуць і іншым не дазволяць.

Што застаецца рабіць тым, хто аказаўся чужым на свяце пятага тэхналагічнага ўкладу? Апеляваць да традыцыйных каштоўнасцяў — і адначасова спрабаваць выдаць свае правалы за поспехі. Глядзіш, яшчэ гадоў 5–10 гэта дазволіць ім утрымацца ля бюджэтнай кармушкі.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
novychas.by

«НЕВЕРАГОДНЫ 2020-Ы»

«У 2020 ГОДЗЕ БЕЛАРУСКАЯ НАЦЫЯ ЗНОЎ ЗАЯВІЛА СЬВЕТУ ПРА СЯБЕ»

Радыё Свабода зьвярнулася да беларускіх інтэлектуалаў з просьбай падзяліцца іх бачаньнем і разуменьнем падзеяў 2020 году, адказаць у шырокім сэнсе на пытаньне «Што гэта было?». Сёньня прапануем вашай увазе адказы доктара гісторыі, журналіста і публіцыста Сяргея Абламейкі

Ключавымі месяцамі 2020 году для мяне сталі ня жнівень-верасень, але травень-чэрвень.

Менавіта тады стала зразумела, што нацыя беларусаў жыве, выйшла на новы этап свайго разьвіцьця і паміраць не зьбіраецца. Наадварот, яна нарадзіла новыя, больш асьвечаныя і больш культурныя пакаленьні, зьнітавалася, мабілізавалася і заявіла аб сваім праве кантраляваць дзяржаўнае ўтварэньне, якое носіць яе імя, але знаходзіцца ў руках кампрадорскай «вэртыкалі» зь няўцямнай, эклектычнай ідэалёгіяй.

Шматлікія інтэрвію зь людзьмі па ўсёй краіне, якія стаялі ў чэргах, каб падпісацца за альтэрнатыўных кандыдатаў, сьведчылі пра нешта неверагоднае. Людзі адзін за адным, кажучы пра свае погляды і жаданьні, пацьвярджалі навуковыя тэзісы гісторыкаў і сацыёлягаў, якія ўсё XX стагодзьдзе вывучалі і сыстэматызавалі працэсы нараджэньня і фармаваньня сучасных нацый.

У першай палове чэрвеня 2020 году па сьвеце пракацілася магутная хваля акцыяў салідарнасьці беларускай дыяспары з удзельнікамі выбарчай кампаніі на радзіме. Сотні акцыяў праходзілі пад бел-чырвона-белымі сьцягамі і Пагоняй. Калі ж нацыянальныя сьцягі зьявіліся над галовамі ўдзельнікаў акцый салідарнасьці ў такіх нетыповых месцах, як Кіпр, востраў Балі або Ізраіль, я апублікаваў (20.06.2020) першы тэкст пра новы этап у разьвіцьці беларускай нацыі.

Вось тэзісы або цытаты з васьмі маіх эсэ, якія былі апублікаваныя ў чэрвені — лістападзе 2020 году, і некаторыя тлумачэньні да іх.

1. Новы этап у жыцьці нацыі

Летась падзеі ў Беларусі я назваў завяршэньнем фармаваньня беларускай нацыі. Іншыя пазьней казалі пра нараджэньне, фармаваньне, дафармаваньне etc. Сёньня я думаю, што можна гаварыць і пра абуджэньне нацыі, якая выздараўлівала ў сябе дома (у сваёй дзяржаве).

Новы этап у гэтым працэсе пачаўся ў 2014 годзе пасьля нападу Расеі на Ўкраіну. Адносна інэртныя да таго часу беларусы ўсьвядомілі экзыстэнцыяльную пагрозу свайму дзяржаўнаму і нацыянальнаму існаваньню і ўсьлед за ўкраінцамі апрануліся ў вышыванкі — пачаўся рост увагі да нацыянальнага.

2. Гістарычныя трыгеры

Асноўнымі пунктамі новага этапу ў жыцьці беларускай нацыі (апрача падзеяў 2014 году ва Ўкраіне) сталі:

атрыманьне Сьвятланай Алексіевіч Нобэлеўскай прэміі па літаратуры ў 2015 годзе;

антыдармаедзкія пратэсты зімы 2016–2017 гадоў;

жорсткі разгон у Менску шматтысячнага шэсьця з нагоды 99-х угодкаў незалежнасьці БНР у сакавіку 2017 году;

сьвяткаваньне 500-годзьдзя Бібліі Францішка Скарыны летам 2017 году;

шматтысячнае сьвяткаваньне 100-х угодкаў БНР у сакавіку 2018 году ў Менску;

шматтысячны ўдзел беларусаў пад нацыянальнымі сьцягамі ў пахаваньні Кастуся Каліноўскага і яго паплечнікаў у Вільні ў лістападзе 2019 году;

пандэмія каранавірусу, якая пачалася ў Беларусі ў лютым-сакавіку 2020 году і была фактычна праігнараваная ўладамі краіны;

перадвыбарчая кампанія вясны-лета 2020 году;

фальсыфікацыя выбараў, пратэсты і гвалт сілавых структур супраць мірных дэманстрантаў і грамадзянскай супольнасьці.

3. Апошняя нацыя Эўропы

Вядомы тэарэтык нараджэньня нацый, чэскі

(працяг на стар. 4)

«НЕВЕРАГОДНЫ 2020-Ы»

(пачатак на стар. 3)

гісторык Міраслаў Грох вызначыў падставы і сувязі, на якіх сфармаваліся сучасныя нацыі. Падстаў можа быць шмат, але тры зь іх застаюцца нязьменнымі. Гэта:

Памяць пра агульнае мінулае, якое ўсьведамляецца як агульны лёс усёй этнічнай групы ці хаця б яе ключавых элемэнтаў.

Шчыльныя моўныя або культурныя сувязі, якія забясьпечваюць больш высокі ўзровень сацыяльнай камунікацыі ўнутры групы ў параўнаньні з навакольным сьветам.

Канцэпцыя роўнасьці ўсіх членаў групы.

Выказваньні беларуска- і расейскамоўных людзей усіх узростаў, полаў, палітычных арыентацый і прыхільнасьцяў падчас пікетаў у сталіцы, абласных гарадах і самых аддаленых раённых цэнтрах паказалі, што ў думках людзей прысутнічаюць усе тры пастуляты Гроха:

«Мы — беларусы...»; «Наш народ варты лепшага жыцьця і лепшай долі...»; «У нас такая доўгая і вялікая гісторыя...»; «Пражывем мы бяз гэтай Расеі...»; «Мы заўсёды былі ў Эўропе...»; «Я люблю сваю дарагую, прыгожую, любімую Беларусь, не хачу зьяжджаць, хачу жыць тут...»; «Яна (улада) нас зусім не паважае...»; «Яны (чыноўнікі) нас за людзей ня лічаць...»; «Я хачу, каб яны нас паважалі, а не зьневажалі і ня ціснулі...»; «Мы хочам праўды і справядлівасьці, хочам роўных магчымасьцяў, каб кожны мог зарабіць на сям'ю і на дом...»; «Чаму я павінен ехаць за дзьве тысячы кілямэтраў на заробкі, прыніжацца? Што я сыну свайму скажу? Каб таксама ехаў да чужакоў на паклон?..».

Тут ня толькі ўсе тры пастуляты Міраслава Гроха, тут і адказ на пытаньне клясыка:

«А чаго ж, чаго захацелась ім,

Пагарджаным век, ім, сьляпым, глухім?

— Людзьмі звацца».

4. Моўнае паразуменьне

У Беларусі да 2020 году фактычна зьніклі супярэчнасьці паміж беларуска- і расейскамоўнымі людзьмі (калі ня браць у разьлік паслугачоў і прыхільнікаў рэжыму, якія складаюць яўную меншасьць грамадзтва). Статус беларускай мовы і яе маральны аўтарытэт значна вырасьлі. Зноў цытаты ўдзельнікаў перадвыбарчых пікетаў: «Выбачайце, я буду па-расейску, але беларуская мова прыгожая, я яе люблю...»; «Я пачну на роднай мове, але фармуляваць думкі мне лягчэй па-расейску. Вельмі прашу мне прабачыць...»; «Наша мова самая прыгожая, я, на жаль, мала на ёй размаўляю...»; «Бачыце, я не зусім упэўнена гавару на роднай мове...»; «Мы адродзім родную мову, яна клясная...».

Гэта маральная перавага і маральная сіла, якая непазьбежна дасьць свой плён у будучыні. Маніфэстным выяўленьнем паразуменьня і згоды паміж беларуска- і расейскамоўнымі беларусамі можа служыць выказваньне расейскамоўнай пісьменьніцы Сьвятланы Алексіевіч, якая ў 2017 годзе на сустрэчы з чытачамі ў Гомлі заявіла: «У нас нацыянальнай ідэяй можа быць толькі пабудова сваёй нацыянальнай дзяржавы, дзе была б наша нацыянальная мова».

5. Рэфэрэндум аб вяртаньні нацыянальных сымбаляў

Летам 2020 году адбыўся фактычны плебісцыт, на якім беларускі народ вярнуў сабе нацыянальную сымболіку, што была дзяржаўнай у 1918–1920 і ў 1991–1995 гадах: бел-чырвона-белы сьцяг і герб «Пагоня», а таксамаокліч «Жыве Беларусь!».

Сотні і сотні акцыяў салідарнасьці па ўсім сьвеце, дзясяткі мітынгаў аб'яднанага штабу падчас выбарчай кампаніі і акцыі супрацiву сотняў тысяч людзей пасьля 9 жніўня 2020 году праходзілі пад нацыянальнымі сымбалямі. Пад імі была пралітая кроў абаронцаў дэмакратыі, іх узьнялі трактарабудаўнікі, шахтары, праграмісты, іх вывешвалі на сваіх дамах і ў кватэрах людзі на захадзе, усходзе, поўначы і поўдні краіны.

Грамадзяне бяз розьніцы моваў, на якіх яны гавораць, прызналі бел-чырвона-белы сьцяг, герб «Пагоня» і окліч «Жыве Беларусь» галоўнай сымбалічнай і сутнаснай альтэрнатывай дыктатуры.

Нацыя беларусаў заявіла, што прызнае сакральны статус нацыянальнай сымболікі. А сымболіка, як вядома, вызначае зьмест і вэктар разьвіцьця краіны і народу…

(скарочана)

Радыё Свабода

ЭКАНОМІЧНАЯ ПАЛІТЫКА

«…МОЖА ІСНАВАЦЬ ТОЛЬКІ РЭПРЭСІЎНАЯ ЭКАНОМІКА»

Старшы навуковы супрацоўнік цэнтру BEROC, эканаміст Зьміцер Крук адказвае на пытаньне, ці могуць улады ўвесьці валютныя абмежаваньні, прагназуе, што будуць рабіць улады з бізнэсам, і тлумачыць, што сталася з «рэформамі» ўраду Галоўчанкі.

— Апошнія тыдні зьявілася непацьверджаная інфармацыя, размовы пра тое, што ўлады могуць рыхтаваць пэўныя дзеяньні для абмежаваньня абарачэньня замежнай валюты ў Беларусі. Ці ёсьць нейкія эканамічныя падставы для такіх чутак і ці магчыма, што ўлады прымуць такія рашэньні?

— Падставы для такіх разважаньняў грунтуюцца перш за ўсё на тым, што за апошні год адбыўся вельмі істотны адток валюты з банкаўскай сыстэмы Беларусі. Расьце замежны дзяржаўны доўг, усё больш складана яго абслугоўваць. Таксама ёсьць пытаньні наконт стабільнасьці замежнагандлёвага балянсу, які за апошні год нават палепшыўся, але з красавіка гэтае паляпшэньне зьдзімаецца. Таму існуе даволі вялікая колькасьць рызык, якія могуць прывесьці да валютнага крызісу.

У такой сытуацыі зусім ня дзіўна, што ўладам прыходзяць у галаву ідэі ўвесьці пэўныя валютныя абмежаваньні. Дадатковы чыньнік — менавіта цяпер набываюць моц зьмены ў валютнае заканадаўства. Яшчэ год таму, калі яны прымаліся, некаторыя артыкулы ўспрымаліся як пэўная эканамічная лібералізацыя — напрыклад, пакінулі за Нацбанкам права ўводзіць пэўныя валютныя абмежаваньні. Усе гэта павялічвае хваляваньні, што ўлады могуць увесьці нейкі нярынкавы рэжым кіраваньня валютнымі апэрацыямі…

— Часам кажуць, што наступныя пасьля журналістаў і праваабаронцаў — гэта бізнэсоўцы, прадпрымальнікі. Ці можна чакаць, што да бізнэсу прыйдуць з мэтай «раскулачыць»?

— Хутчэй мэта будзе не «раскулачыць», а «нармалізаваць». Яны хочуць бачыць бізнэс цалкам залежным ад улады. Толькі такі бізнэс, на думку ўладаў, мае права на існаваньне.

— Ужо прайшоў пэўны час пасьля ўвядзеньня эўрапейскіх санкцыяў і можна больш дакладна ацаніць іхны магчымы ўплыў. Калі аналізаваць толькі тыя санкцыі, якія ўжо ўведзеныя, — які эфэкт яны будуць мець для беларускай эканомікі?

— Пакуль санкцыі пакідаюць даволі шмат поля для манэўру, для спробаў неяк іх абысьці праз розныя бізнэс-схемы. Я думаю, у найбліжэйшыя месяцы гэта і будзе асноўным пытаньнем — ці ўдасца беларускім уладам пабудаваць такія схемы. Калі ж санкцыі будуць працаваць так, як абвешчана, найперш у калійнай і нафтавай галіне, то толькі гэта (не адразу, а з канца 2021-га — пачатку 2022 году) прывядзе да прасяданьня ВУП мінімум на 3 адсоткі. Натуральна, улады будуць шукаць нейкія пралазы, каб не дапусьціць такога эфэкту.

— Восеньню 2020 году беларускі ўрад прадставіў эканамічную праграму, якую ў іншай палітычнай сытуацыі можна было б расцаніць як дастаткова лібэральную. Што-небудзь з гэтага было ўведзена ў жыцьцё ці ўсё засталося толькі дэклярацыяй? Ці эканоміка проста ідзе ўсьлед за рэпрэсіўнай палітыкай?

— Вядома, у рэпрэсіўнай палітыцы можа існаваць толькі рэпрэсіўная эканоміка. Я ня бачу пэрспэктываў, каб нейкія прыгожыя пляны ці намеры, нават запісаныя ў праграмах, маглі б быць рэалізаваныя. Немагчыма сур'ёзна ставіцца да заяваў ураду пра нейкія «рэформы» у цяперашніх умовах. Гэта зусім іншая сытуацыя нават у параўнаньні з 2016-2017 годам, калі пачалася нармалізацыя адносінаў з Эўропай і гэта таксама рабіла ўплыў на пэўныя эканамічныя рашэньні. Цяпер гэтага ўплыву няма.

svaboda.azureedge.net

АБАРОНЦЫ

«НАМ ЗАКРЫВАЮТ РОТ»

Дмитрий Лаевский в последний год стал одним из наиболее известных адвокатов в Беларуси. Он вел несколько громких дел, был защитником экс-банкира и претендента на пост президента Виктора Бабарико, а также члена Координационного совета Максима Знака. В июле Лаевского исключили из коллегии адвокатов, что фактически накладывает запрет на профессию в стране. Поговорили с Дмитрием о его работе в непростых условиях, давлении на адвокатов и солидарности коллег.

«Мы переходим к периоду, когда в ходу доносы»

— Недавно завершился один из самых громких судебных процессов страны за последний год. Было ли это дело знаковым для вас?

— Судебный процесс по делу Виктора Бабарико его адвокаты считают незавершенным. Завершилась только первая инстанция — вынесен приговор. Но поскольку этот приговор неправомерный, то мы это рассматриваем как промежуточный этап. Так что наша работа не завершена и задача, которая стоит перед нами, еще не выполнена.

Я продержался до конца первой инстанции и совместно с коллегами выработал правовую позицию по поводу незаконности обвинений. Это важно, в связи с этим я могу чувствовать пользу от себя в этом деле.

Для меня это дело — особенное. Во-первых, в связи с ним я утратил право на профессию. Во-вторых, в связи с его объемом и значимостью. А также то, с какими классными людьми мне посчастливилось работать, и объем агрессии и угроз, с которыми пришлось столкнуться.

В моем случае они в итоге реализовались через дисциплинарную ответственность.

Мы увидели реализацию таких угроз еще осенью 2020 года, когда безосновательно был лишен лицензии Александр Пыльченко, с которым мы начинали защиту [Бабарико]. Нам тогда продемонстрировали, что из-за любого высказывания, совершенно правового по своей сути, можно не позволить нам дальше работать.

— Как думаете, почему вас исключили уже после оглашения приговора по делу Виктора Бабарико? Судя по опыту, могли это сделать раньше.

— На самом деле дисциплинарное производство возбудили 2 июля, не дожидаясь оглашения приговора Виктору Бабарико.

Возможно, конъюнктура для того, чтобы сделать это раньше, была неудобной. По моим ощущениям, в 2020 году Минская городская коллегия адвокатов, наверное, не хотела участвовать в подобном. Возможно, постепенно обстановка поменялась. Сейчас мы переходим к периоду, когда в ходу доносы. Например, формальным поводом возбудить в отношении меня дисциплинарное производство явилось обращение председателя Минской областной коллегии адвокатов к Минской городской коллегии.

После исключения из коллегии я устранен из защиты Бабарико и Знака. Я считаю, что в этом и была цель [исключения]. В качестве формального повода была использована ординарная процессуальная ситуация — выступление адвоката в судебных прениях, просьба к суду оправдать [фигурантов дела].

Все обвинение Виктора Бабарико строилось прокуратурой на позициях этих людей, им вменялись совместные действия с Виктором Бабарико в рамках организованной группы. Необходимо было объяснить, почему позиции других обвиняемых несостоятельны, почему у них есть мотивы для оговора, почему в их действиях нет признаков состава преступления. Очевидно, что после обоснования всего этого следовал логический вывод, что нет состава преступления в действиях всех обвиняемых по делу и все подлежат оправданию. Эта позиция никак не мешает другим адвокатам и обвиняемым заявлять другие точки зрения. Оценивая, что я должен или не должен был делать, надо было в первую очередь исходить из интересов моего подзащитного. Но они, видимо, не в приоритете у тех, кто принимал решение об исключении.

Мне кажется, что для адвокатуры это тупиковый путь. Если за процессуальную позицию адвокатов начинают подвергать репрессиям — это очень тревожный звоночек. Ведь аппетит приходит очень быстро.

Если за процессуальную позицию адвокатов начинают подвергать репрессиям — это очень тревожный звоночек…

(скарочана)

news.zerkalo.io

***Ад рэдакцыі:** Віктар Бабарыка асуджаны на 14 гадоў калоніі ўзмоцненага рэжыму. Адрас для лістоў: ИК №1. 211440, г Новополоцк, ул. Техническая, 8.*

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by

Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 29.07.2021 у 18.30

Наклад: 290 асобнікаў.

Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.

Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.

Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.